

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkérés-
éseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A magyar tanitóság.

Irtta: Dr. Bognár Oszkár.

A cikk címül lehetett volna választani azt is, hogy: a reakció uralma Magyarországon. Ha reakció alatt azt értjük, hogy ez a szabadelvű, demokratikus irányzat és felvilágosodás ellensége, akkor ma csakugyan a reakció ütötte fel fejét Magyarországon. A reakciónak egyik legbiztosabb ismertető jele, hogy a kulturától fázik és minden eszközt megragad arra, hogy a felvilágosodottságot és ennek leghatásosabb eszközét, a műveltség terjesztését megakassza. Természetesen vele jár ezzel az is, hogy a kultúra apostolaitól lehetőleg minden támogatást megvon és ezeket csak anyyira veszi védelmébe, amennyire kénytelen.

Minden ország kulturájának fokmérője az, hogy mennyit költ tudományra, művészetre, irodalomra, közoktatásra; ha valaki ebből a szempontból találna nézni Magyarországot, bizony köztünk és a balkániak között nem nagy eltérést találna. Nincs arra szükség sem, hogy a hadügyi kiadásokkal állítsuk szembe a kulturakiadásokat; ezek nemcsak azért szükségesek, mert hadügyre is költ az állam és pedig bőven, hanem önmagukért.

A magyar tanitóság helyzetén hosszú-hosszu könyörgés, deputációzás és előszobázás után valamit javítottak 1907-ben; de eközben annyi idő eltelt, hogy mire a fizetésjavítás meglett, már is kevésnek bizonyult. Ma a tanító minimális fizetése 2 korona 75 fillér. Ennél szomorubb adat nem szükséges kulturánk megbecsülésére.

Azt kell gondolnunk, hogy felsőbb hatalmak intézik úgy az ügyet, hogy a tanító szegény, gondterhes és elcsüggedt legyen, mert csak akkor remélhető, hogy a tankötelezettség formális kimondása mellett a nép tudatlan, tehát orránál fogva vezethető.

A mi reakciós tanügyi kormányunk nem elégszik meg a tanitók szegénységével, hanem ezenfelül *szellemi szabadságát* is rabságban akarja tartani, hogy a mindenkori kormány engedelmes rabszolgája és jól begyakorlott kortese legyen.

Rövid ideje, hogy a miniszter feloszlatta a magyarországi tanitók szabad egyesületét, melynek összes büne abban rejlett, hogy programjára írta a közoktatás ügyének felkarolását, a közoktatás államosításáért és ingyenességeért való küzdelem és a gyermekvédelemről való gondoskodást. Ez volt minden büne, ami különben dicséretnek jobban beillik. Indokolásul az a furcsán hangzó ürü-

gyet hozta fel a miniszter, hogy az egyesület a fenti programmal az állam fenálló törvényei ellen izgat. Megjegyezzük, hogy az ügyesség az egyesület fenállása alatt sona semminemű kifogást nem emelt az egyesület ellen.

Hogy ez a kormány részéről, még az ő szempontjából is milyen nagy baklövés volt, legjobban mutatta az a népgyűlés, amelyet a pesti polgárság, de különösen a szocialista munkásság a tanitóság és az állami oktatás mellett rendezett. Oly impozáns volt ez a gyűlés és a munkásság oly lelkesedéssel karolta fel a tanitóság ügyét, hogy a jelenlevő azt a meggyőződést meríthette, hogy a tanitóság nem tette rosszul, hogy a kormány csalóka ígéretei helyett a szocialista munkásság támogatását vette igénybe.

Az egyesület feloszlata a kormány részéről igen nagy hiba volt. Eddig a magyar tanitóság mindig nacionalista, nemzeti alapon állott. Minden nemzeti küzdelem élén ott találtuk a tanitót. A kormány durva támadásával azt érte el, hogy a tanitóság tekintélyes része a legradikálisabb irány mellé csatlakozott. Ezen tünetek társadalmi jelentősége óriási fontossága elvitázhatatlan. Ezen jelenség a szocializmus óriási terjedését fogja maga után vonni először a tanitóság körében, hogy ezután mily rohamosan terjed majd a nép közt a szocializmus, azt — tekintettel a tanitóság 30,000 főnyi terjedelmére, — csak sejteni lehet.

A kormány azt érte el ezzel a tényével, hogy a tanitóságot, amely eddig csak a könyörgést, kunyorálást és megálázkodó előszobázást ismerte, most egy harcos, erős táborral szövetkezett, a mely a maga igazáért mindenkor kész harcba szállani és hogy nem sikertelenül, azt a mult története bizonyítja.

Egyet tényként megállapíthatunk. Szellemi mozgalommal szemben az erőszak csak ideig-óráig hat, de később a visszahatás annál nagyobb erővel jelentkezik.

Jó lesz, ha a kormány a hatás és visszahatás természeti törvényét megjegyzi magának és tanul belőle.

A „Napközi Otthon“ három éves működéséről.

A magyar szent korona országai vasutas szövetségének ujvidéki kerülete a „Napközi Otthon“ 1908—1910-ra terjedő 3 éves működéséről terjedelmes jelentést adott ki, melyet következőkben ismertetünk:

A D. M. K. E. ujvidéki fiókjának akkori agilis titkára Dr. Benisch Arthur főgimn. tanár 1908. év elején azt az

eszmét pendítette meg, hogy az ujonnan felépítendő főgimnáziummal kapcsolatosan a vonaton bejáró tanulók részére internátust, illetve „Napközi Otthont“ kellene létesíteni.

Ámde ennek az emberbaráti intézménynek a megvalósítása hosszú időhöz volt kötve, mert az új főgimnázium legjobb esetben 4—5 év múlva kerül tető alá, már pedig ez igen sok idő arra, hogy a vidékről bejáró tanulók a tanmentes idő alatt az utcákon kóboroljanak, avagy a várótermek füstös levegőjében testi és lelki betegségek csiréit magukba szívják.

Ez adta meg az impulzust a „szövetség“ ujvidéki kerületének, hogy „Napközi Otthon“-t létesítsen, nemcsak a vasutasok gyermekeinek, hanem különbség nélkül minden, — vonattal Ujvidékre járó iskolás gyermeknek. — A kerület 1908. február hóban tartott választmányi ülésén egyhangulag elhatározta, hogy alapszabályainak értelmében e jóléti intézményt megvalósítja.

Széleskörű akciót indított meg úgy a tagtársak, mint tanfériak és Ujvidék sz. kir. város közönsége között; buzditó felhívásokat, aláírási ivatek küldött szét, melyeknek hamarosan meg is volt az eredménye. E nemes és fárathatlan munkában lelkes segítő társai voltak a kerületnek Dr. Benisch Arthur főgimn. tanáron kívül Bruck Ferenc, a felső kereskedelmi iskola akkori igazgatója, minden humánus ügynek buzgó pártfogója, Medgyessi Ferenc, a főgimnázium páratlan jóléti igazgatója, Dr. Török József az ifjuság kedvelt tanára, Dr. Piukovich Sándor főgimnáziumi tanár, az ujvidéki jóléti intézmények fáradhatatlan titkára. Végül Kardos Ignác, a polgári iskola derék igazgatója. Ily lelkes, önzetlen tanfériak támogatása és készséges utmutatása mellett 1908. szeptember hó 2-án nyitotta meg a „Napközi Otthon“ a hajléktalan iskolás gyermekeknek Petőfi-utca 14. sz. alatti Balla-féle házban szerényen bár, de a mai kor igényeinek megfelelően berendezett helyiségeit, ahol egyelőre 52 fiu és 8 leány nyert elhelyezést.

A megnyitás alkalmával nem volt ünneplés, nem hangzottak el magasröptű beszédek, de ott volt a minden ékes-szólásnál többet mondó nemes tett. Kezdetben gyéren szállingóztak a tanulók, amennyiben járványos betegség miatt az iskolák megnyitása is bizonytalan volt. Később mind tömegesebben jelentkeztek a növendékek felvételre úgy, hogy a helyiség arányához mérten, nem különben a hatósági orvos véleménye alapján mintegy 50 tanulót kellett legnagyobb sajnálatunkra visszautasítani.

E humánus intézménynek célja az

volt első sorban, hogy a vonatokkal naponta bejáró tanulók a tanmentes idő alatt megfelelő hajlékot nyerjenek, ahol az idő viszontagságaitól megóva, leckéiket átismételhessék, magukkal hozott ebédjüket elkölthessék, gondos felügyelet és nevelésben részesüljenek; másodsorban, hogy a szegénysorsu gyermekek a szükséges irószereket díjtalanul kaphassák meg. De emellett célja volt az is, hogy idegenbe szakadt magyar tagtársaink gyermekeit a magyarságnak megmentse, az idegen ajkuakkal pedig a magyarságot megszerettesse s ennek révén őket a magyar nyelv elsajátítására buzdítsa. Mert hiszen a fajmagyarság kultúrája és a nemzetiség külön kulturális viszonyok közt való harmónia megteremtésének egyetlen eszköze van: a magyar nyelv ismerete.

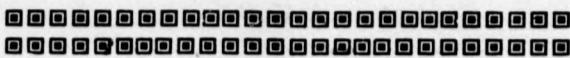
Nevelési szempontból is rendkívül fontossággal bír az ily „Napközi Otthonok“ létesítése. Eltereli az ifjúságot a mód nélküli csatangolástól s mint az alábbi adatok eléggé igazolják, komolylyá, higgadtá, kötelességtudóvá teszi a tanulót, aki aztán megbecsüli önmagát, tudja mivel tartozik feljebbvalónak, barátainak, szóval fegyelmzett, erős lesz minden téren. Hogy milyen nagy horderejű intézmény a „Napközi Otthon“, azt csak azok tudják, akiknek gyermekei élvezik ez intézmény jótéteményét, akik ismerik az emberbaráti intézmények alapszervezetét, akik vidékről bejárva végezték itt iskoláikat, akiknek nemesen érző szülői szívük van és akik az eddig vonaton bejáró tanulók helyzetét megfigyelték és megszivlelték. Milyen lelki megnyugvást szerzett ez az Otthon igen sok szülőnek azzal, hogy törekvő, tanulni vágyó gyermeke kora reggeltől késő estig való távolléte alatt gondos felügyeletben részesülve, barátságos meleg szobában töltheti tanmentes idejét. Senki sem vonhatja kétségbe, hogy a vasutasok szövetségének ujvidéki kerülete nem tett eleget a maga elé tűzött célnak, de bármennyire buzgólkodják, bármennyire lelkesedjék, a maga erejéből még csak kevés tudna többet tenni, mint a megnyit eddig megtett. Okvetlenül szüksége van a nagy társadalom jóindulatu eddigi és különösen további támogatására; szüksége van arra, hogy az eszme a nagy társadalom erős és életető talajában nagy és terebélyes fává nőjön.

Kerületünk a tanintézetek igazgatóságainak meghallgatásával kidolgozta az Otthon házi rendjét s ezt minden tanulónak kézbesítette s annak betartása felett a gondnokkal egyetemben szigorúan őrködik. A fiúk világos nagy teremben nyertek elhelyezést, míg a leányok teljesen külön bejárati folyosóval és megfelelő szobával rendelkeztek. Ugyanitt van a kerület helyisége és a gondnok lakása is. A gondnokon kívül a tisztikar és tagtársak gyakorolták naponta felváltva a felügyeletet; — ezenkívül a tanintézetek igazgatói, tanárai hetenként egy-kétszer látogattak el otthonunkba s ellenőrizték a tanulók haladását, magaviseletét. A „Dmke“ szegedi igazgatósága Ujvidéken tartott országos ülése alkalmából szintén látogatásával tisztelte meg Otthonunkat s teljes elismeréssel nyilatkozott sikeres működésünkről.

A tanulók között 9 a kir. kath. főgimnáziumot, 32 a polgári fiúiskolát, 5

Az Ujvidéki Városi Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet.

biztosan gyógyít

csúzt, köszvényt,
ischiászt, görvélyt,
női betegségeket,
csontbántalmakat,
vérbajt, ideges-
séget.

Fürdő és ivókura.
Prospektus ingyen.
Telefon 264. sz.

a polgári leányiskolát, 8 az elemi iskolát, 6 a szerb főgimnáziumot látogatta. A szegénysorsuakat ingyenes író és rajzszerekekkel láttuk el, ezenkívül a termekben minden egyes tanuló részére napi használatra az irószerek rendelkezésre állottak. A polgári iskola igazgatósága által Erdélybe rendezett tanulmányi kirándulásra a tanári kar javaslata alapján a napközi otthon 5 szegénysorsu jómagaviseletű tanulójának 10 napi kirándulási költségét teljesen fedezte; jutalmazni kívánta elsősorban a szorgalmat és jó magaviseletet, de másodsorban módot és alkalmat kívánt nyújtani, hogy szegénysorsu tagtársaink gyermekei is részesüljenek az utazás nyújtotta tapasztalatokban, melyeket idővel saját javukra használhatnak fel.

A tanulók magaviselete, tanulmányi előmenetele általában kielégítő volt; egészségi állapotuk kedvező. A tanintézetek igazgatói, tanárai lépten-nyomon elismeréssel adóztak önzetlen fáradozásunkért s ez az elismerés annál buzdítóbban hatott kerületünkre, mert hiszen ép a tanférfiak vannak abban a helyzetben, hogy ily rokon intézmények szükséges voltát s annak további működését elbírálják. „Napközi Otthonunk“ megvalósításában örömmel jelenthetjük, hogy az intézők, valamint Ujvidék sz. ktr. város közönsége az első évben vállalt buzgalommal támogattak.

HIREK.

T. vidéki olvasóinkat, akik a II. évnegyedi előfizetést még nem ujtották meg, kérjük, hogy az előfizetési összeget, valamint az I. évnegyedről esetleg fenálló hátralékot mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Közig. biz. ülés. A közigazgatási bizottság e hó 18-án Matkovits Béla főispán elnökelete alatt ülést tartott, melyen a szake'oadók a rendes havi jelentéseiket terjesztették elő.

Arany lakodalom. Giffinger Antal köztisztvisletben álló polgártársunk és neje e hó 18-án nem mindennapi ünnepet ült: arany lakodalmat, melyen a család és rokonok nagyszámu tagjai társaságában jó, friss egészségben ünnepelt s mely alkalommal nagyszámu barátai és ismerősei is üdvözölték az arany lakodalmas párt.

Nemzeti színészet. Kövessy Albert, a pécsi nemzeti színház igazgatója, elsőrangó erőkből álló társulatával ide érkezett s e hó 19-én „A balga szűz“ című 4 felv. színművel kezdte meg előadásai sorozatát.

Házassági jubileum. Lapunk fel. szerkesztője és neje szül. Wenczel Emma e hó 17-én ünnepelték családi körben házasságuk negyvenedik — egyházilag is megáldott és Dr. Ámon Pál kanonok plebános megható, szép egyházi beszédétől kísért — évfordulóját.

Villamos világítás berendezése. A máv. igazgatósága Ujvidék állomáson a villamos világítást berendeztet.

Az állategészségügy új rendezése. A földmívelésügyi miniszter értesítette a város törvényhatóságát, hogy m. kir. állategészségügyi központi főfelügyelővé május hó 1-től kezdve Uhlyarik Titust nevezte ki s hogy az

uj állategészségügyi kerületi beosztás szerint Bácsbodrog megyét az I. kerületbe osztotta be. A kerület székhelye Budapest, főnöke Wuest, de Velberg Jenő állategészségügyi felügyelő lesz.

Megérdemelt elismerés. Az idei tavaszi vásáron Budapesten, Kálmán államtitkár, aki a kereskedelmi miniszter képviselőjében a vásárt megnyitotta, hosszabban időzött a Maggi cég pavillonjában. Ugy ő, mint a kíséretében levő urak, Lánzy főrendiházi tag és Hollán miniszteri tanácsos, megízlelték a Maggi-féle husleveskockákból készült levest és nagyon dicsérték kiváló ízét. A közönség is szívesen fogadta a felajánlott levespróbákat s elismerésével nem fukarkodott. Ő Fensége Augustus kir. hercegnő, aki más alkalommal, t. i. az idei budapesti szakácsművészeti kiállításon tüntette ki magas látogatásával a Maggi-pavillont, a Maggi-féle kockákból készült husleves ízét nagyszerűnek találta. Nem csoda, hogy a világhírű Maggi-készítményeket, amelyek kiválóságuk mellett még nagyon olcsók is, a társadalom minden rétegében mint napi fogyasztási cikket, mind jobban megbecsülik.

Beküldetett. E hó 17-én feleségemmel együtt a r. kat. templom felé haladván, majdnem végzetes szerencsétlenség történt. A régi zsidó utca nemcsak rendkívül keskeny, de a villamos vasut építése folytán felszakított kövezet s folyó előmunkálatok még jobban megnehezítik, veszélyeztetik a forgalmat. Mondott napon még egy nagy társzeker is haladt arra, megrakva hosszú széles deszkákkal, úgy hogy a közlekedés teljesen megakadt. E kocsi 8 és fél hónapja áldott állapotú feleségemet hátul derékon lökte, úgy hogy ha el nem kapom, hasra bukik és végzetes szerencsétlenség következik be. Közérdekű felszólaláson egyedüli célja az: intézkedjék a vár. hatóság, első sorban a rendőrség, a legerélyesebben, hogy az ilyen közveszélyes állapotok megszűnjenek s ne csak akkor történjen intézkedés, mikor már késő. R. B.

Nők a vármegye szolgálatában. Bihar vármegye alispánjához Nagyszalontáról kérény érkezett, melyet egy Fazekas Julianna nevű nő írt, aki hivatalt kért. Még pedig nem gépirői vagy telefonkezelői állást, hanem olyat, amihez szakképzés szükséges. A folyamodó kisasszony ugyanis elvégezte a hordójelző tanfolyamot, a vizsgát is kitűnő sikerrel letette s a kívánsága az, hogy a megyei hordójelző hivatal vezetője lehessen. Megyei körökben bizonyosra veszik, hogy az alispán a kívánságát teljesíteni fogja.

Állatkiállítás. A zentai gazdakör az alföldi földművelők gazdasági egyesületével karöltve, f. szeptember közepén állatkiállítást és ezzel kapcsolatos állatvásárt rendez.

A legjobb próféta is tanácstalan,

ha az áprilisi időt csak órákra is meg kell jósolnia. Mivel tehát senki sem tudja, milyen lesz az időjárás a legközelebbi órákban, kétszeresen óvatossá kell lenni s a hirtelen változással szemben lehetőleg védekezni. Ezt úgy érhetjük el legjobban, ha Fáy valódi sodeni ásvány-pasztilláját használjuk. rendszeresen, utasítás szerint, akkor nem kell tartanunk az időjárás szeszélyeitől. Fáy valódi sodeni-jét 1 korona 25 fillérért minden idevágó üzletben megkaphatjuk, az utazatóktól azonban óvakodnunk kell.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W. Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, VI Grosse Neugasse 27

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor és csemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Europában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.

Piros Delaware

Negyven hektoliter terem holdanként, melyért írásban jótállok. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez. Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) pósta, távir. da és telefon állomás.

Borszéki
GYÓGYÉS ÜDÍTŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
Angolkór és vérszegénység ellen
páratlan gyógyszer.

Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között. Kapható Petrovics és Popovics fűszerüzletében Telefon 151.

BERGER RIZZI

gépirői, könyvviteli és gyorsírói

■■■ SZAKISKOLÁT NYITOTT, ■■■

mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz

315 szám.

1911 végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1911 évi V. 467 sz. végzése folytán Dr. Adamovich István ügyvéd által képviselt 458 k. tőkeköv. s jár. erejéig elrendelt felperes részére kielégítési végreh. folytán alperestől lefoglalt és 688 kor.-ra becsült ingóságokra a kir. bíróság 1911 V. 467 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán és üzletében Ujvidéken II. Rákóczi Ferenc ut 2. sz. a leendő megtartására határidőül 1911 évi április hó 28 napján délelőtt 11 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt kávéházi berendezés, teke asztalok, butor s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó

követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Ujvidék 1911 évi április hó 14-én.

Horváth
kir. bírósági végrehajtó.

3218.911. tvi sz.

Árverési hirdetmény.

Talló Teréz zsablyai lakos végrehajtónak, kiskorú Gerics Steván, Mária, István, Kovinka, Vásza, Tódor és Cvéta zsablyai lakosok végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 400 korona tőkekövetelés és járuléka kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144 §-a alapján és a 146 §-a, valamint az 1908. évi XLI. t. c. 27 §-a értelmében az ujvidéki királyi törvényszéks a titeli királyi bíróság mint telekkönyvi hatóság területén levő, a zsablyai 1579. sz. betétben A. I. 1—2 sor. 6092 hrszámu 282 négyszögöl kert a beltelekben és 610 hrsz. 495 ö. 1. sz. ház és 375 négyszögöl udvar a beltelekben Faisz Mihály zsablyai lakos utóajánlattevő által megajánlott 903 korona 10 fillér árban, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határnapul: 1911. évi május hó 4 napjának d. u. 3 órája Zsablya községhezához kitűztetik.

Ezen árverésben a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog, hanem amennyiben annál magasabb ígérlet nem tétetik az ingatlan az utóajánlattevő által megvettnék fog nyilvánítani.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az utóajánlattevő az árverésnél meg nem jelent. Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 napján kelt 3333. sz. I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A királyi kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t. cz. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t. c. alapján alakult központi hitel-szövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő, ha magasabb ígérlet tett a becsárnál, az 1908. évi XLI. t. c. 21 §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, ellenkező esetben ígéréte figyelmen kívül marad s az árverésben, mely haladéktalanul folytatattatik, részt nem vehet.

Titelen, 1911. évi február hó 14 napján.

Dr. Szöllösy s. k.
kir. albiró.

Ujvidéki „Orient“ Ásványviz.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a legközelebbi napokban,

UJVIDÉKI „ORIENT“ ÁSVÁNYVIZ

elnevezéssel baktériummentes, kristálytisza, **lithiumtartalmu**, legmegbízhatóbb, legegészségesebb forrásvizünket palackokba töltve, szénsavval telítve **mint kitünő üdítő és borvizet** forgalomba hozzuk.

Az Ujvidéki „Orient“ Ásványvizzel úgy kívánunk közönségünk elé lépni, hogy az Orient viz **kitünő összetételénél, pompás ízénél** fogva; nemkülönben páratlan és egyedül álló **olcsóságánál** fogva egy csapásra hódítsa meg a közönséget.

Az „Orient“ ásványvizet Hankó Vilmos dr. chemiai tanár, a Magy. Tud. Akadémi tagja, a magyar Balneológiai Egyesület szerkesztője vegyelemezte és a következő hivatalos véleményt adta le:

Az ujvidéki hévvezű artézi forrás szénsavval telített vizének (Orient-üdítőviz) chemia összetétele:

I. 1000 gr. vízben:		II. A jónok sókká alakítva: 1000 gr. vízben:	
a) Elektropozitiv jónok:			
Natrium-jón	0.3948 gr.	Natriumhydrocarbonat	0.7129 gr.
Calcium-jón	0.0249 „	Natriumchlorid	0.4961 „
Magnesium-jón	0.0186 „	Magnesium hydrocarbonat	0.1131 „
Kalium-jón	0.0109 „	Calcium hydrocarbonat	0.1008 „
Vas-jón	0.0086 „	Vas hydrocarbonat	0.0279 „
Ammonium-jón	0.0010 „	Kalim chlorid	0.0198 „
Lithium-jón	0.0004 „	Natriumsulfat	0.0142 „
Mangan jón	0.0002 „	Lithium hydrocarbonat	0.0038 „
b) Elektronogativ jónok:			
Hydrocarbonat-jón	0.7110 gr.	Ammoniumchlorid	0.0029 „
Chlór-jón	0.3124 „	Jódkalium	0.0022 „
Sulfat-jón	0.0096 „	Mangan hydrocarbonat	0.0006 „
Jód-jón	0.0017 „	Kovasav	0.0437 „
Kovasav	0.0437 „	Szabad széndioxid	2 8841 „
Szabad széndioxid	2.8841 „	Szabad széndioxid térfogl	1463.2 „
Szabad széndioxid térfogl.	1463.2 „	A víz hőmérséklete a forrásnál	23 C.

Kimutató még: aluminium, szervesanyag.

Az ujvidéki artézi kut vize eredetében az alkalikus sós hévvezek közé tartozik **jelentékeny** jód tartalommal. A vizet összetételre, tisztaságára, gyógyíthatásra kiváló viznek ismerték fel és használták mindazokban a bajokban, amelyekben a jódtartalmé alkalikus sós ásványvizek specificumok. Hogy ez a gyógyviz a forrástól távol eső helyen és mint üdítőviz érvényesüljön, egy balneotechnikai szempontból is kifogástalan berendezés alkalmazásával a vizet szénsavval telítik. A telítéssel a viz- az elemzési eredményből kitetszőleg, összetételében nem változott; megtartotta minden kiváló tulajdonságát. A telítéssel azonban **kitünő tulajdonságokat kapot, kellemes, savanyuizú, nemcsak mint gyógyviz, de mint üdítő viz, borviz és asztali viz is elsőrendű.**

E nagy mélységből fakadó állandó összetételű ásványviz chemiai analysis alapján igen tiszta ásványviznek minősítendő.

A mellékelt bizonyítvány tanúsága szerint az elemzésre felküldött viz városi hatóság jelenlétében töltetett és pecsételtet le,

Budapest, 1911. április 16.

DR. HANKÓ VILMOS,

II. ker. áll. főreáliskola chem. tanára, a magy tudományos akadémia tagja.

Orient Ásványvizünket kizárólag Ujvidék területére a következő **kivételesen kedvezményes** árakon hozzuk forgalomba:

ÁRAK FILLÉREKBE:

Palack nélkül				Palackkal együtt				Üres palack visszavételi ára			
1/2	1	1 1/2	2	1/2	1	1 1/2	2	1/2	1	1 1/2	2
l i t e r				l i t e r				l i t e r			
8	12	16	20	18	28	34	44	10	16	18	24

Az Orient ásványviz tehát nemcsak a **világ legolcsóbb** ásványize, hanem egyuttal olcsóbb

a szódaviznél is.

Az Orient ásványvizet gyönyörűen etiketizált palackokban **házhöz** szállítunk és elegendő egy levelezőlap, hogy a legkisebb mennyiséget is házhöz vitessünk.

Üres Orient palackokat **teljes megvételi** összegben vesszünk vissza, vagy csak a viz árának ráfizetése ellenében tele palackra cserélünk ki.

Május hó 1-éig mindenki aki a Városi Artézi Jódosfürdőben fürdök jegyéhez egy

ingyen Orient utalványt kap

amelynek ellenében bármely üzletben **díjtalanul** szolgáltatnak ki **egy üveg Orient ásványvizet**

Kérjük mindenütt az Orient ásványvizet!

Ujvidéki csak ujvidéki ásványvizet igyék!

Szives támogatásért esedes

Az Ujvidéki Orient Ásványviz Kutkezelősége
az Ujvidéki Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet.